

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımızın Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt SELÇUK tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

İstanbul Yenibosna Yeditepe Tır Garajında faaliyet gösteren Samsun Çorum Nakliyat Ambarı (Soner Aydar) işyerinde, DİSK Nakliyat-İş sendikası çoğunluğu sağlayarak yetki belgesi almıştır. İşveren, 30'a yakın nakliyat ambarında toplu iş sözleşmesini imzalamasına karşın, Samsun Çorum Nakliyat Ambarındaki (Soner Aydar) Nakliyat-İş sendikası tarafından yasal olarak, prosedüre uygun yürütülen Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerine katılmamıştır. Sendika, bunun üzerine 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu gereği 17 Ocak 2020 tarihinde greve başlamıştır. 17 Ocak 2020 tarihinden buyana işçiler her türlü baskıya rağmen sendikal hakları ve toplu iş sözleşme hakları için mücadelelerini sürdürmektedirler.

İçinde bulunduğumuz ekonomik yıkımdan en çok etkilenen kesim işçiler ve emekçilerdir. Sendikalar, Toplu İş Sözleşmeleri ile işçilerin haklarını korumakla yükümlüdür. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), örgütlenme ve toplu sözleşme hakkını, temel haklara ilişkin sözleşmeler arasında yer vermiştir. Anayasa'nın 51.Maddesi ile işçilerin sendika kurma hakları, 52.Maddesi ile toplu iş sözleşmesi ve grev hakkı bulunmaktadır. Türkiye'de sendikal hak ve özgürlüklerin kullanılması konusunda sıklıkla hak ihlalleri yaşanmaktadır. İşyerlerinde sendika ayrımcılığı gözetilmekte, yasal ve anayasal hak olan toplu iş sözleşmeleri imzalanmamaktadır. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın 2020 yılı verilerine göre toplu iş sözleşmesinden yararlanan işçileri oranı % 7,8'dir. Türkiye, OECD'ye üye ülkeler arasında toplu iş sözleşmesi hakkından yararlanan ülkelerin en sonunda yer almaktadır. Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu'nun (ITUC) Aralık 2020 yılında yayınlanan Küresel Haklar Endeksi Raporunda; Türkiye, Bangladeş, Brezilya, Kolombiya, Mısır, Hindistan, Kazakistan, Filipinler ve Zimbabve'yle birlikte çalışanlar için en kötü 10 ülke arasında gösterilmiştir. Raporda, Türkiye'de sivil hakların ihlal edilmekte olduğu, özellikle özel sektörde sendikaların baskılandığı, sendikal faaliyetlerin engellendiği, baskıcı çalışma yasalarının, hükümet gözetiminin, toplu işten çıkarmaların olduğu da belirtilmiştir. Ayrıca,

W4134

Türkiye, Afganistan, Bahreyn, Birleşik Arap Emirlikleri, Eritre, Endonezya, Pakistan ve Zimbabve'ye hiçbir güvence olmayan ülkelere verilen 5 puan verilmiştir. Samsun Çorum Nakliyat Ambarı (Soner Aydar) işyerinde Toplu İş Sözleşme sürecinin uzaması işçilerin hak kaybına neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Samsun Çorum Nakliyat Ambarı işyerinde toplu iş sözleşmesinin yapılmadığı ve işçilerin grevde olduğu Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 2- İşverenin DİSK Nakliyat-İş sendikasını tanıyarak toplu iş sözleşmesini imzalaması için Bakanlığınızın girişimi olacak mıdır?
- 3- Samsun Çorum Nakliyat Ambarı (Soner Aydar) işyerinde Toplu İş Sözleşme sürecinin uzamasından kaynaklanan işçilerin hak kaybı ve mağduriyetleri nasıl giderilecektir?
- 4- Samsun Çorum Nakliyat Ambarı (Soner Aydar) şirketinin, yasal dayanağı bulunan sendika ile Toplu İş Sözleşmesini imzalamamasından dolayı sendika ile işveren arasında mahkeme süreci devam etmektedir. Bakanlığınız davada taraf olacak mıdır?
- 5- Bakanlığınız verilerine göre Nisan 2021 tarihi itibarıyla Türkiye'de kayıtlı işçi sayısı kaçtır? Kaç işçi sendikalara üyedir?
- 6- Türkiye'de 6356 sayılı Kanun kapsamında kaç sendikanın toplu iş sözleşmesi yetkisi bulunmaktadır? Bu sendikaların sektörlere göre dağılımı nasıldır?
- 7- 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu gereği toplu iş sözleşmesinde kaç işyeri arabulucuya ve hakeme başvurmuştur? Başvurular ne şekilde sonuçlanmıştır?
- 8- Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu raporuna göre, sendikaların baskı altında tutulması konusunda Bakanlığınızın bir denetimi ve araştırması var mıdır? Sendikal faaliyetlere engel olan kaç işyeri hakkında yaptırım uygulanmıştır?
- 9- Avrupa Komisyonunun hazırladığı AB Genişleme Politikasına İlişkin 2020 Bilgilendirmesi raporunda da sendikal hakların baskı altında olduğunun altı çizilerek , ILO Sözleşmesi uyarınca sendikal faaliyetlerin engellenmemesini sağlamanın Hükümetin görevi olduğu hatırlatması yapılmıştır. Hükümetinizin sendikal hal ve özgürlüklerin korunması, Toplu İş Sözleşmesi uyuşmazlıklarının ortadan kaldırılması ve Toplu İş Sözleşmesinin yaygınlaştırılması için gerekli yasal düzenlemeyi yapmak ve var olan olumsuzlukları ortadan kaldırmak için bir çalışması var mıdır?